

вдальні пошуків або допомоги окремим емігрантам. Шляхом несподівано цей спосіб змінили. І Офіс кілька місяців тому видав цілу низку допомог ріжним організаціям, у першу чергу російським.

Засадничо не можна нічого мати проти цієї зміни. Навпаки. З огляду на світову економічну кризу становище української еміграції значно погіршилося. Звідусіль напливають тривожні відомості про те, що все більше й більше українських емігрантів тратять заробіток. І так у Франції, Болгарії, Румунії, Польщі маємо по-важну кількість безробітних українських емігрантів, при чому положення деяких з них є просто трагічне. На чужині, без куска хліба, часто обтяжені родинними, хворі або позбавлені можливості займатися тяжкою фізичною працею як інваліди з часів нашої визвольної війни. — ці люди доходять до одчаю, а то й самогубства. Тому то українська еміграція з задоволенням прийняла відомість про видавання Офісом допомог, які можна би було вжити на улаштування ріжних підприємств, де знайшли би собі працю наші безробітні емігранти.

Що ж пана українських організацій подала прохання до Офісу про видачу їм грошових допомог. І так прохання подало: Т-во б. воєнів Армії У. Н. Р. у Франції — 60.000 фр. франц. на будівлю дому спочинку для українських інвалідів у Франції і 42.100 фр. фр. на експлуатацію терену т-ва (купленого за вкладки членів й жертви громадянства) та урядження плантації медичних рослин. 2) Український Гром. Комітет у Румунії — 300.000 лей на поширення допомоги грошової акції ком.тету у зв'язку зі збільшенням безробіття та новими втікачами, що в таких трагічних обставинах масово прибувають останніми часами до Румунії. Далі прохання подало також Генеральна Рада Союзу Українських Емігр. Організацій у Франції та українські організації в Чехословаччині, що просять допомоги на літній притулок у Подебравах та на Імалію в Празі.

Але час минає, а росі ще не одно прохання українських організацій не було задоволене.

Деякі українські організації зверталися вразі до Офісу, рішучо заявляючи, що українці мають також право на одержання допомог хоч пропорційально до кількості українських емігрантів. Тим більше, що прохання українських організацій є дуже скромні: всі разом просять ледви 40.000 швейц. франків, тоді як російські організації одержали вже понад 400 тисяч швейц. франків у формі безповоротних субвенцій. (Між іншими 20.000 шв. фр. дістала рос. організація „Земтор“ у Парижі, 18.240 шв. фр. — рос. Червоний Хрест, 12.000 шв. фр. — рос. організація опіки над студентами в Парижі і т. д.).

Здавалось би, що справедливості вимагає, щоб українці, так само як і росіяни, дістали якісь суми. Та на останньому зібранні фінансової комісії (23. березня ц. р.) всі українські прохання відхилено, мотивуючи тим, що Офіс не має наразі у своєму розпорядженні необхідних фондів. Причина ця, очевидно, дуже важна, але само собою насувається питання: чому не виняла вона тоді, коли Офіс видавав величезні суми організаціям росіян? Чи не відіграє тут також деякої ролі той момент, що росіяни, вхрюючи в переважачим числі до дорадчого комі-

тету*) при Офісі, а авітам і до його виконавчих органів (одні з росіян. Гульткевіч, є членом дирекції та фінансової комісії). — мають вплив на діяльність Офісу, використовують цей вплив для своїх власних інтересів та стараються одночасно всілякими опосередками шкодити українцям?!

Тепер ходять чутки, що Офіс не буде надалі видавати безповоротних допомог, а тому може бути надія лише на одержання деяких позичок. Але в такому разі українські емігранти були б явно упосліджені, а Офіс тільки підтвердив би той погляд, що його відношення до українців і росіян не є основане на засаді рівноправності.

Все це, розуміється, дуже хвилює широкі маси української еміграції. Але справа наближається до тої чи іншої розв'язки: 20. квітня збирається Адміністраційна Рада Офісу, яка має ще раз розглянути прохання українських організацій. Рішення, які будуть там прийняті, мають велике значіння як для загалу українських емігрантів, так і для нашого громадянства в краю, для якого не може бути байдужою доля української еміграції.

Українці мають повне право домагатися, щоб їх трактували нарівні з емігрантами російськими, вірменськими і т. д. Тому маємо надію, що слухні і пекучі домагання українських організацій будуть задоволені. В протилежному разі поведінка Офісу видаватиметься явно тенденційною і несправедливою, а організаціям українським залишатиметься виступити з гострими протестами та всякими іншими способами реагувати на факти покривдження українських інтересів.

Б. В.

*) Комітет цей, що має право лише давати поради та висловлювати побажання, складається з представників організацій емігрантів. Від українців входять туди тільки 4 організації.

Плебейцти в Німеччині.

Переведений 18. ц. м. плембейцт у Саксонії в справі розв'язання краєвого союму дав негативний вислід. Зате у плембейцті в справі союму в Ольденбурзі більшість займалася за розв'язанням союму. Нові вибори будуть розписані на 29. травня ц. р.

Пляни другої п'ятирічки.

У Москві відбувається всесоюзна конференція в справі розміщення осередків радянської продукції підчас другої п'ятирічки. В конференції беруть участь чільні політичні й господарські діячі.

Довшу промову виступив заступник голови Держплану Омільга. Засувавши рішучу мішу соціалістичною пляновістю й капіталістичною анахією, промовець заповів зміну господарської політики Радянщини. Друга п'ятирічка має опертися на двох основах: цілковитому використанні природних багатств і встановленні принципіальних господарських моментів. Розміщення осередків продукції опереться на змаганні до цілковитої ліквідації суспільних класів. З того виходить тенденція дальшого опромисловлення краю та максимального затертя різниці між містом і селом. Нові промислові райони будуть розміщені на просторах аграрних меншинних республік. Проект має на меті дальше спланування автономних республік і меншинних колгоспів з московським центром.

Дискусія виявила низку цікавих моментів. Майже половина радянської території складається з неужитків, що вимагають величезних інвестицій. Плян другої п'ятирічки передбачує заняття 100.000 спеціалістів.

— о —

Економічна криза в Злучених Державах Америки.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД У БОРЬБІ З ДЕПРЕСІЄЮ*).

Тактика урядової партії. — Два мільярди на поборювання кризи? — Поголоски про можливість інфляції. — Золото піде в рух. — Заключення.

По тутешньому „доброму“ звичаю не виключене, що теперішня урядова партія, себто партія республіканців, яка має свого президента держави, схоче чимсь заслужити в маси на довіру, з огляду на недалекі вибори (в осіні). Не знати тільки, якої тактики вона вхопить: чи буде заводити щось „доброе“ потрохи, вже відтепер, чи шойно під кінець виборчої кампанії, щоб полішитися ще смак. Може бути, що й не буде робити ніяких особливих зусиль у тому напрямі. Але всеж таки бодай оптимісти надіються, що деяке відпруження економічної ситуації може спричинити найновіша ухвала законодавчих установ, себто здійснення частини програми през. Гувера, а саме: асигнувати

два мільярди доларів на підмогу тим фінансовим установам, які терплять фінансові клопоти; іншими словами: гроші пішлиб на поміч промислові, фермерам, банкам — на поборювання господарської кризи. Федеральним банком, осяваним за ті гроші, який називається Фінансова Корпорація Відбудови, буде кермувати, чи вже уже кермує, Чарлс Доз, недавній амбасадор Злуч. Держав у Лондоні.

Ще передчасно говорити, чи великанська допомога держави вийде на користь і „звичайним смертникам“, чи лише тим, які знали про депресію хіба з часописів та що найбільше зі своїх дещо поменшених доходів. Звичайним людям ця допомога держави могла б облекшити депресію, колиб вкладчики ошадностей одер-

*) Див. „Діло“, чч. 75, 76, 79, 83 і 85 того самого автора під спільним головним наголовком. Нинішня стаття — в цій серії остання. — Ред.

При святочних закупах пам'ятайте про чай марки Бузьок.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 21. КВІТНЯ 1932.

ОРИСЯ ОР.

Лист із Дори на чужину.

Молодий панчик без майна, на чужині; постоє рестаганте „Діло“.

Вже сам факт, що Ви, Пане, на чужині, каже мені переслати Вам привіт із наших верховин і полякувати, що не забули їх.

Та як Ви уявляєте собі це? що я пам'ятаю всіх літників — від гімназистів-молокососів до лисих емеритів — що підчас вакацій, на лоні природи, готові не тільки пасати вірші, але й відхатити до вожної панни з майном? Поняття не маю, хто Ви і не мені байдуже. Може тільки тому, що не мали чим заплатити за ошолошення в „Ділі“ розсипались таким сентиментальним фейлетоном? Розумію цей сентимент „безгрішного“ молодця на чужині, як охнає на опомин рідних гір, зеленої левади та маслянки, — розумію, але ним не захоплена.

Не на те наша молодць іде на чужину, щоб повторити стару плаксиву лірику. Я — сучасна жінка і тому пишу на постоє рестаганте, навіть під число 13. Люблю шум лісів і гірських потоків, клядиз, але й двірці із льокомотивом. До речі (коли Вас так це цікавить) вона соде і далі. У зачіпці мій залишився ще шось із останнього буревію, замість маслянки про у Грозикової сметану. Ходжу надалі на пошту на постоє-рестаганте, і вертаюсь уже не вклядкою, а новим мостом через Каміньку іду на двірць.

Що ще більше Вас цікавить? Дякова Маруся співає трохи подряпанним альтом, Ілько з „Гаразду“ помер, а потоки шумлять далі таємно, як і давніше...

Та Вас напевно найбільше цікавить у Дорі — криза. На молоді панни з майном, вона йшла вже давно. Теперішня молодь (від 24 до 60!) у першу чергу питає за табулю або банк. Не повірите, як важко повірити навіть присягам поетів. Поети ще більше як інші смертельники вічно думають про гроші, бо їх більше потребують, як інші.

Нам, бупім-то багатим, трохи легше від того, що й наші товаришки без віна теж сидять на маслянці. Може приїде ще час, що підемо за прикладом американського жіноцтва і пічнемо від часописних оголошень. Чи знаєте Ви про те, що найчестніші, найбільше жертволюбиві жінки друкують тепер в Америці такі олов'ястки: „Вийду замуж за інтелігентного мушину до 40 літ, що має 10.000 дол. Хочу запевнити існування своїй хорій мамі (братові)!“

Із таких ділових знайомостей виходять найбільше романтичні подружжя та пригоди. Чому кожна з нас має бути засуджена на тих двох-трьох знайомих, які плентаются перед нашими очима в малім містечку? Бачите самі, що якесь дурне „постерестаганте“ має для Вас більше чару, ніж тіз кони відомих адрес.

Признаюсь, страшенно люблю листи. Більше діставати їх, як писати. Деяких знайомих, навіть приятелів, волію в листах, як особисто. Хоча листи здебільше в нас ще повні старої сентиментальної фразеології, що подобалась на-

шим бабцям, але таки в кожному можна знайти якесь одне шире речення, бодай вислів або охоту стати на мить щирим. Написане слово можна передумувати, аналізувати, добувати із нього поезію. Особлості розмови часто мусує ніякова поведінка. Якто важко нам знати, коли радо нас бачуть, коли хто в „настрою“, коли попрощатись, коли і як прохати нового побачення...

Всі ми нині трохи ааналто вражливі в цих справах. Маю вражіння, що ми втратили природність наших прадідів і не витворили нових взаємин, що йшли би в парі з нашими поглядами. За багату передумуемо, аналізуємо, маємо за багату претенсій до себе, до своїх приятелів, до всього світа.

Ось бачите і я заїхала в філософію. Трохи в ній із маслянки, трохи із тої білної льокомотивної, що нагадує мені широкий світ, великоміські центри з димарями і залується, робить багато шуму на те тільки, щоб викинути зі себе кільках нецікавих пасажирів.

Не знаю, де Ви, і що робите. Але факт, що так голосно вігхаєте до наших гір — це доказ, що Вам треба би свіжого повітря. Та і свіже повітря лекому шкодить. Один легіт із еолонини або одно постоє-рестаганте даде комусь памороки і він починає писати фейлетони. Є там у Вашім листі і гарні слова і ніби трохи поезії, але думки ані на два сотки. Просто дивуюсь, що такі друкують. Хіба, що криза і на цьому фронті. Га, нема ради. Криза велика річ, натхнення ще більше, але треба його мати.

— о —

жали їх бодай у частині від т. зв. „заморожених“ банків. Для тих, які не мали опадностей, припав би „малий спасибі“, бо великі підприємства певно будуть старатися вирівнювати заад свої втрати, а не творити „працю“ на будуче, не маючи запланованого збуту.

Щоби прокормити і придати армію безробітних у 1932 р., на не треба 5 мільярдів теперішніх доларів, — каже Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці. Теперішніх доларів; бо є поголоски про можливість інфляції, яку вже у нас анають і розуміють. Але мабуть про інфляцію не доведеться говорити. Це тільки у страху великі очі. Заучені Держави мають цілий мільярд більше золота, ніж треба до підтримки валюти. Поголоски чи домисли про інфляцію пішли з того, що провідники обох американських партій (республіканської і демократичної) згодилися перевести радикальні зміни у „Федерал Резерв Систем“. Ця реформа заключається в тому, що головний державний банк має пустити в рух частину нагромадженого золота, щоби тим чином облекшити банкам кредит. Того золота мали би пустити на суму 750 мільярдів, а крім того банки могли би дістати кредит на яких два і пів мільярда доларів на підклад таких цінних паперів, яких переділе не приймали. Це ті „добрі“ папери, які втратили на вартості внаслідок загальної депресії. Шкаве, що на саму вістку про цю намірену реформу піднялися на нью-йоркській біржі цінні папери за два дні на 6 мільярдів доларів!

Але мабуть у державних законодавчих установах навіває думка, що така „шось“ треба зробити для ліквідації наслідків безробіття, чи може так самого безробіття. Дня 10 лютого говорив сенатор Борат, що „уряд, який не дає за свій наряд, літає на прапорі, який є брудною шматкою, що заневищує повітря“. Дати чи не дати безробітним допомогу уряду — це значить на думку Бора розвизувати спір між гуманністю і матеріалізмом. Знов-же комісія сімох стейтів (про яку вже була згадка) виходить із заложення, що допомога безробітним від приватних добродійних інституцій не розвизує питання, яке може розвизати тільки держава.

Заключення?

Годі передбачити його на звичайному шляху дотеперішніх практик. Як сказано, не виключено, що осінні вибори в Зауч. Державах припадуть „шось“ зробити для злагіднення кризи хочби лише переходною. Можливо, що у зв'язку з тим подати часини вістку, що Г. Форд хоче кинути нових 300 мільярдів на поширення продукції своїх авт, яких мали би виробляти в самому Дітроїті один і пів мільона штук річно, при чому було би зайняти нових 100.000 робітників. Але це може також лише одна з легенд для підтримання надій. Наразі — з Фордової фабрики кинули стоїлками.

Лев Ясінчук.

Трупи на кордоні.

Дітройт, 22. березня 1932.

„Дітройт Івнинг Таймс“ („Detroit Evening Times“) з 15. березня ц. р. помістив таку каблету в повноцінній дати в Букарешту: Злучений російсько-румунський судячий комітет урядовою сповістив сьогодні, що радянська прикордонна сторожа вбила 1.000 селян, які без дозволу пробидали втекти в навіщеної голодом України. Пих селян, між котрими було 212 жінок і 41 дітей, застріляли на приклад Совітів тоді, коли вони пробували перейти через замерзлу ріку Дністер, яка є тут граничною лінією, протогом останніх відвох місцеві. Часописні кореспонденти, що несподівано тому вернули з границі, повідомляють, що бачили стоки високонакопичених трупів у старих стодолах і також трупів, які з багатьох місць лежали на землі.

Інформатор.

Рільний страйк.

ВАРШАВА. 19. IV. ПАТ. Однорозовий страйк рільних робітників, проголошений на чолі не власні. Організатори страйку не встигли потягнути за собою не тільки мас, але навіть власних прихильників. В цілій державі страйк обняв 626 філіарків зі загальним числом 25.000 робітників страйкарів, що творить майже процент у відношенні до загалу. Страйк захопив тільки ті філіарки, де від довгого часу валатають в виплату зарплатів готівкою і в натурі; і то головню у двох західних воєводствах. У польському воєводстві страйкувало 17.120 робітників на 443 філіарках, що дає 20 прп. Філіарків; 14 прп. робітників, данятих у цьому воєводстві. У поморському воєводстві страйкувало 5.000 робітників на 120 філіарках або 9 прп. В центральних воєводствах страйкувало загалом 1.500 робітників на 64 філіарках. В інших воєводствах праця йшла нормально, причому у воєводствах східних не було ніякої приготівної акції до страйку.

Повінь на Волині.

Розшилася водна стихія. — Зірвали греблі і мости. — Знесені мешкальні дома. — Великанські страти.

(К.—С.) В доповнення відомостей, поданих в ч. 80 і 83 „Діла“, посилаю далі релії про повінь на Волині.

Сарненський повіт.

Річка Случ виступила з берегів і бистрим темпом заляла все навколо. Село Сарни — під водою. Багато хат вода зірвала і понесла на кілька кілометрів від села. Перелікні селяни покидали оселі і втекли до міста. В селі Літні розмила вода новий насип. Виславо військо і пожежну сторожу для рятунку. Загрожує небезпека для міста на залізничному шляху Сарни—Остки, під яким вода підноситься все вище й вище. Мали мости всіди зірвали водою. Зірвано також залізничний міст на шляху Хівоче—Домбровиці. Великі мости понад 250 метрів довжиною в Маюніах над Сиром і в старій Рафалові цілком знищені. Удержалися тільки з великим ушкодженням мости в Гаушах і Домбровиці над Саучем. Телеграфну лінію Домбровиці—Стоїли перервано. Шлях майже Сарненський повіт потопав у воді. Від повені вже потерпіло 3420 осіб. Шкода потерпілих нараховується до 75.000 золотих.

Рівенський повіт.

Вода в річці Корчичу підносилась кожен годину на 10 сантиметрів. Коли рушив лід, то боялися за міст у Корчі, але завдяки добре зорганізованій рятунковій акції міст урятовано. Розбиваючи затори, військо вжило 8 мін. Вода сягала 3,70 метрів у височині. Біля міста вода занесла хатину. Між кригами зауважено і витягнено два пограничні стовпи: польський і більшовицький. Вода в Корчі й околицях доставалась до людських помешкань. Населення Корчі та околиць евакуйовано. На шляху Межиріччя—Стоїли зірвало міст на річці Збитені. Зірвало також греблю в Межирічах при державному мліні. В Гориньгороді потерпіло від повені до 150 господарств. Страти потерпілих 60.000 золотих. Шкода-ж по знищенні мостів, гребель та доріг сягає до 200.000 золотих. Найбільшу боротьбу з водною стихією зосереджено було на греблі в Басовому куті, де наплив води зі Здобувинського повіту через річку Усте в Басівкутський став такий був великий, що аживали всі аусиль, аби не допустити до зірвання греблі — як останньої там, що лишилася перед містом Рівним. Управа рівенської волости дала до 500 порожніх мішків, які басівкутці наповняли землею або ганною і ними зміцнювали греблю... і тільки таким робом запобігли ще більший повені в рівенському повіті.

Здобувинський повіт.

При ставі у Здобувині на шляху Здобувин—Кавасилів ушкоджено піднесенням води в річці Усте греблю й міст. Весь простір між Вельбовнем та Острогом залитий водою. Біля сіл Михалковці і Бухарів зірвано мости й ушкоджена гребля в Могиліах. Від границі Радянщини з ледом плава багато матеріалу із зірваних мостів і гребель. Залізничний міст під Могиліах ушкоджений, підмітний тор з'їхав вбік на 30 сантиметрів. Зірвало 3 хатини, а 4 ушкоджено. Рух більшовицьких поїздів припинився.

Острівський повіт.

Велике піднесення води загрожувало зірванню моста довжиною 54 метри на річці Вілії, що сполучає старе місто з новим. Завдяки тільки надзвичайним зусиллям його урятовано. Між старим і новим містом комунікація підтримувалася човнами. Два дерев'яні мости на греблі Остріг—Вельбовне зірвано й віднесено на дуг. Міст на річці Вілії під Острогом на шляху Остріг—Вельбовне дуже ушкоджений і ушкоджений також міст на річці Горині під Вельбовнем на шляху Остріг—Вельбовне—Гоша. Всі вулиці в Острозі близько річки Вілії залили водою. До 180 домів опинилося у воді. Тому, що електрика була у воді, м. Остріг не мало два дні електричного світла. Вода тепер опадє і є надія, що вона скоро дійде до нормального стану. Потерпілих від повені близько 200 родин. Страти доходять до 100.000 золотих. Кошти направи ушкоджених мостів і доріг дідуть до 200.000 золотих.

Дубенський повіт.

Вода в річці Ікві підносилась до 5 метрів у височині. Зірвала греблі, а всі низькі місця позалили водою. Найбільше від напливу води потерпіли волости Крупенька і Судобинська, в яких багато сіл заляла вода. Мешканців затоплених домів і хат виселяли. В самому Дубні вода на вулицях Паненській і майора Матчинського доходила в низах до 2—3 метрів.

Ковельський повіт.

Річка Турія розлилася по великому простору. Побережні місця Ковля були залиті во-

дою. Більш як 100 домів опинилися у воді. Мешканців залитих домів примусово виселяли. Села, розташовані близько р. Турії теж заляла вода. Мали мости і греблі в повіті всі зірвані. Комунікація на лінії Ковель—Камінь Коширський перервана. Міст через Приніть на шосе Ковель—Брест зірвали криги. Багато потерпілих. Шкоди великі.

Луцький повіт.

Міст через Сир на передмісті Гиндана ушкоджений водою. Комунікація через міст перервана. Вода в Луцьку розлилася по вулиці Пласудського, заливши багато будинків у районі Замку і Караїмської вулиці. Деякі будинки знищені водою. Палади підмітні дерева і на хвилях спливали. Пристань „Вісарського Т-ва“ знищена. Зірваний водою залізничний міст на лінії Луцьк—Стоїли—Львів. У багатьох селах покривало греблі і в їх околицях залиті засіни поля. Шкоди ще необчислено.

Костопільський повіт.

Річки Горинь і Случ заляли всі прибережні місцевості. Не зважаючи на охорону пожежної сторожі з Янові Долнини, у Заліччя на Горині не спасли моста: вода його зірвала і понесла. Міст у Березі на Саучі ушкоджений. Гребля в затоці річки розмита в довжину на 300 метрів. На греблі вимита також яма до 10 метрів глибиною. Мостові в Степані загрожувала водна стихія. Загрозувала також і греблі, на яку весь час билі розшалілі хвилі. Робота над зміцненням греблі при допомозі мішків в піском та дози тривала без перерви день і ніч. Тепер вода в Саучі і Горині, за винятком Степані, опадє.

Ердаль
зміцняє обуть

Редукція зброєнь етапам.

У зв'язку з дискусією в головній комісії роззбройної конференції делегації бельгійська, чехословацька, данська, естонська, еспанська, норвежська й уругвайська оголосили проект такої резолюції: Головна комісія є тої думки, що редукція зброєнь не дається (накше ареаляувати тільки етапами й шляхом чергових реалій). Вона й розпочала дискусію над критеріями, на яких має опертись роззбройна конвенція. Перша проблема це питання, чи редукція зброєнь має відбутися тільки шляхом конвенцій чи етапами. Цілий ряд промовців, між ними французький, англійський, чеський і польський підтримав резолюцію сімох держав. Делегат німецький і радянський зазначили, що коли приймуть принцип редукції етапами, то перший етап мусить ареаляувати дуже велику редукцію зброєнь. Описав проект резолюції відослали до редакційного комітету.

З життя краю.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

З життя читальні. — Відновля Вілльности румунських товариств. — Паміч кооперативних гуртук. — Український адвокат і „Рідна Школа“. — З економічного життя.

В березні відбулася ціла низка загальних зборів читальні, що оживили їх діяльність, давали підсумки дотеперішньої праці. І так для березня ц. р. відбулися загальні збори читальні „Прогресіт“ в селі Мали. Це невеличке підміське село довгий час не могло розвухатися. Щопро в минулому році в осени основано в селі споживчу кооперативу і вона починає помалу притягати членів. Читальняне життя не може розвиватися, як треба, бо нема читальняного дому. На загальних зборах був присутній о. Михайло Гаврилик і делегат філії „Прогресіт“ в Теревовлі. Зі звіту уступивного відлуду виходить, що читальня вже має площу і прибрала 70 доларів на будову. Тільки бібліотека потребує конечно доповнення. Тому загальні збори ухвалили закупити у „Прогресіт“ тимчасом книжок за 20 зол. Рішено організувати моль в аматорським гуртук.

Для 13. березня ц. р. відбулися загальні збори читальні „Прогресіт“ в Даравоні. Тут читальня має власний дім, аналізу бібліотеку (320 томів), дугу оркестру, хор та аматорський гуртук і кінний добрий провід читальні. Загальний звіт з діяльності читальняного відлуду складає о. Барановський Юліан. Голова читальні. Варто підчеркнути, що дарахиська читальня одна з перших вирівнила довг за книжки до Головного Т-ва „Прогресіт“ в сумі 10 доларів, крім того вирівняла всю оделуду викладає за чотири минулі роки в сумі 103 зол. і замовила за ті гроші книжок до своєї бібліотеки.

Для 20. березня ц. р. відбулися загальні збори читальні „Прогресіт“ в Загінному при уча-

сти голови о. Карпинського Плятона і делегата філії „Просвіти“ в Тересові. Молодь зацікавлена гуртується в товаристві „Луг“, при якому в аматорський гурток. До читальні належать переважно старші громадяни. Читальняний виділ рішив побільшити бібліотеку і тому замовив нових книжок за 30 зол. у книгарні Наукового Т-ва у Львові.

Крім того замовили книжки в „Просвіті“ ще такі читальні за готівку: чит. в Рівнянах за 20 зол. і читальня в Романівці за 26 зол. Треба підчеркнути, що читальня в Романівці вже другий раз цього року замовляла книжки в „Просвіті“ і тим способом виправовує членську вклатку до „Просвіти“. Загалом можна зауважити, що по всіх читальнях збільшилася кількість прочитаних книжок у порівнянні з минулим роком. Рівночасно видно змагання поглибити просвітну працю. Покищо починають входити у звичай голосні читання книжок визначних наших письменників.

Цього року відновлено кілька руханкових товариств. І так дня 6. III. ц. р. відбулися загальні збори рух. т-ва „Луг“ в Гумніській. Відбулося кількадесят членів, переважно молоді обох полів. На збори перебув голова тересовського „Сокола“ д-р Антін Заплітний і висловив відповідний реферат. Вислалося кількадесят членів: хлопців і дівчат. Головою вибрано Якова Рупу. Також тересовський „Сокол“ відбув свої загальні збори дня 13. III. Головою вибрано д-ра А. Заплітного. Вислалося 40 чле-

нів. Рішено зорганізувати секцію копаного мяча, секцію прогулькову й інші. Дня 20. березня ц. р. відбув свої загальні збори „Луг“ у Задрості. Делегатом повітового осередка був д-р Заплітний, який висловив відповідний реферат. У членів вислалося багато молоді. Начальником вибрано Богдана Дичковського.

Дня 9. III. ц. р. основано в Тересові парохіальний комітет допомоги голодуючим гуцулам. Сходинами комітету проводив о. Мохнацький. Головою комітету вибрано о. Зенона Кузьму. До комітету увійшли представники інтелігенції і міщанства. Відтак призначено збірників на поодинокі райони. Рівнобіжно з тим працює повітовий комітет, який вже дістав від влади дозвіл на збірку в натураліях.

Нововибраний виділ Кружка „Рідної Школи“ в Тересові під проводом голови д-ра Анто-на Заплітного взявся до праці. В першу чергу постановив оподаткувати всю інтелігенцію і свідоміших громадян на „Рідну Школу“. Вже зібрано багато заляв. Тільки один адвокат Михайлюк не хотів нічого декларувати на „Рідну Школу“. Виділ відбув уже кілька засідань, на яких рішив оснувати в Тересові з початком нового шк. року першу народню класу.

Дня 23. березня покінчилися виклади на сільсько-господарсько-кооперативно-просвітнянським курсі. Від 12. квітня ц. р. почала працювати кооператива „Промисловий Млин“ у Тересові. Це перша промислова кооператива з тої бранжі на Поділлі.

Компромісовий проект у справі Далекого Сходу.

ЖЕНЕВА, 19. IV. ПАТ. Комітет 19 для справи китайсько-японського конфлікту відбув учора довірочне засідання без участі сторін. Після довгої дискусії вирішив компромісовий проект, який передбачує що мішана комісія без

участі сторін ствердить поворот до нормально-го стану в Шангаю та повідомить про це комітет 19-ох, який щойно тоді винесе рішення. Резолюція буде прийнята на публічному засіданні в четвер.

Після страйку в „Бібльосі“.

Спростування учасників страйку, друкарських робітників „Бібльосу“.

Наша Редакція одержала таке спростування: Високоповажаний Пане Редактор! На підставі § 19. пресового закону просимо помістити наступне:

У ч. 76. Вашого поважаного часопису з дня 7. IV. 1932 р. появилася стаття дирекції фабрики „Бібльос“ під заголовком: „Правда про страйк у „Бібльосі“, в якій хід справи страйку подано незгідно з фактами, які ми, страйкувачі робітники можемо підтримати документами.

Отже в ім'я правди просимо ВП. Редактора пристосувати до нас ту саму мірку безсторонності і помістити на сторінках Вашого часопису наступне:

1) Неправдою є, що від початку існування фабрики і друкарні „Бібльос“ була обов'язковою для всіх робітників контроль при вході з фабрики; натомість правдою є, що такої контролі за директорства о. д-ра Г. Костельника, о. В. Лопчиня та м. Чайківського не переводилося, що можуть ствердити вище згадані ВП. Директори. Контроль почався від початку директорства п. Нагірного і то в дуже нетактовний спосіб, а саме: п. Нагірний знаючи, що при всіх погіршеннях умов праці, чи то при обнижці зарплатні (що практикувалось у „Бібльосі“ за часів директорства п. Нагірного відділ що тижня) чи то не плачення за припадаючі на тижні свята і т. д., в першу міру заперечують старші, поважніші робітники, пристосовували таку тактику, що пускав молодших робітників без контролю, а старших казав сторожеві обшукувати, щоб тим самим понизити старших і тим самим розбити існуючу поміж старшими і молодшими робітниками єдність. Обурені таким поступованням п. Нагірного, делікатно кажучи нетактовним, старші робітники не дозволили себе обшукувати. Але це ще не була причина до страйку.

2) Неправдою є, що страйк вибух у відповідь на доручені листи чотирьом старшим робітникам. Натомість правдою є, що дня 18. III. ц. р. п. Нагірний, не вважаючи на те, що перевів останню обнижку, (свату з черги) платень дня 15. II. ц. р., коли між іншим по одноднювому страйку робітники згодилися на обнижку платень на 10 прц. п. Нагірний, використовуючи таке положення робітників, умови про знижку не додержав, а обнижав платні на 26 прц. Так було до дня 11. III. ц. р., коли то п. Нагірний закликав технічного керівника друкарні п. Андриба і заявив, що мусить обнижити платні т. зв. „штукоюм“ за деякі роботи ні більше ні менше а на 39 прц. і то не на будуче, а за роботи, які вже були виконані напротязі останніх 3-ох тижнів.

Бачучи, що при такому поступованні п. Нагірного ніяка нормальна праця не піде і бажаючи надалі забезпечити собі існування, робітники, зібравшись в дні 17. III. в приміщенні свого Професійного Союзу, ухвалили такі домагання:

1) Жадаємо припинення всяких шikan, приміненн п. дир. Нагірного супроти всіх робітників, працюючих у друкарні; 2) жадаємо припинення особистої контролі на особах робітників при виході з праці з тієї причини, що це понижує гідність робітника; 3) жадаємо повернення давньої платні і знесення годинового винагородження; 4) жадаємо святкування українських свят, а не польських, тому, що робітників-українців є абсолютна більшість; 5) тому, що п. дир. Нагірний, який не є фахівцем, своїми розпорядженнями в технічних справах шкодять не тільки робітникам, але і друкарні, жадаємо поладкування всіх технічних справ фаховим керівником; 6) з огляду на те, що всі дотеперішні умови були окремі з кожним робітником, жадаємо списання збірної умови зі загалом робітників у двох примірниках, з котрих один залишається в Дирекції, а другий у мужа довіря, представника Професійного Союзу. Львів, 17. березня 1932 р. Слідують підписи робітників „Бібльосу“ та potwierдження цієї резолюції зарядом Професійного Союзу. — Печатка.

Отже, як бачимо, робітники: 1) Не жадали підвищити платень на 26 прц., а повернення давньої платні, яка і так, у порівнянні до друкарень т. зв. цінникових, була на 50 прц. вижча; 2) не жадали усунення завідуючого директора, а тільки видавання розпоряджень фаховим керівником (п. Нагірний не є фахівцем), щоб мати змогу нормально працювати; 3) робітники зовсім не бажали втручатися в торговельні чи адміністраційні справи підприємства, а тим самим позбавляти права голосу в цих справах п. Нагірного.

Щодо четвертої точки ухвали Надзірної Ради, то це цілком не є згідне з правдою, бо страйк почався дня 18. III. ц. р., але п. Нагірний, довідавшись про ухвалені жагання робітників з дня 17. III. від присутнього на зібранні члена Союзу Партикевича, доручив йому на ранок дня 18. III. привести ще кількох робітників, чим приспівив, а фактично спричинив вибух страйку, бо в наведеній ухвалі не було навіть натяку про страйк.

Щодо ходу страйку, то неправдою є: 1) що робітники поспроваджували собі постіль, а правдою є, що спали на підлозі на своїх плащах, 2) неправдою є, що робітникам не перешкоджувало в доставі харчів, а правдою є, що в першім дні страйку робітникам не дозволено на одержання харчів. Поліція, яка в годину по вибуху страйку, заявила у фабриці, на виразне жагання п. Нагірного, заборонявала доставляти харчі, а тих, що приносили заарештовувала. Лише на другий день, на інтервенцію п. інспектора праці звільнено передтим арештованих і дозволено, хоч і з деякими перешкодами, на доставу харчів.

Неправдою є, що робітники виходили собі на зміну до міста а правдою є, що деякі виходили

З нагоди Річних Загальних Зборів
Земельного Банку Гіпотечного Акц. Сп.
у Львові відбудеться
в катедральній церкві св. Юра
в четвер дня 21. квітня 1932 в год. 8 рано

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

ЗА ПОМЕРШИХ ОСНОВНИКІВ, ЧЛЕНІВ
НАДЗІРНОЇ РАДИ, ДИРЕКТОРІВ
ТА СЛУЖБОВИКІВ БАНКУ, НА ЯКЕ
ОТСИМ ЗАПРОШУЄ

ДИРЕКЦІЯ.

ли як делегати до інспектора праці, або до поодиноких членів Надзірної Ради. Страйк мав перебіг зовсім спокійний і прихилання поліції було поступком понайменше нетактовним.

Львів, дня 15. IV. 1932.

ЗА СТРАЙКУЮЧИХ:

В. Чайківський, Ф. Вілобран.

ОСТАННІ ВІСТІ

ЯПОНИЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО ВІЙНИ З СРСР.
МОСКВА, 19. IV. ПАТ. Японсько-більшовицький конфлікт зазначається з кожним днем виразніше. „Ізвестія“ подають нотатку про демонстрації білогвардійців перед будинком сх.-кит. залізниці в Харбіні, при чому обзиваються Японію, що готується до війни з СРСР. Становище японської преси пригадує протибільшовицьку кампанію з часів інтервенції. При цьому яп. преса бойкотує більшовицькі урядові спростування, щоб приготувати гром. думку до поширення терену яп. агресії.

ЯПОНЦІ ВТІКАЮТЬ.

ТОКО, 19. IV. ПАТ. З Чан-Чуну повідомляють, що на відтинку Імен По-Погранічна (сх.-кит. залізниці) настала повна анархія. Там бушують бандити та дезертири кит. військ. Японські резиденти в Суї-Фен Го і Та-Гей Го втекли на більшовицький бік.

МЕКДОНАЛЬД ХОРИЙ.

ЛЬОНДОН, 19. IV. ПАТ. Оголошили лікарський бюлетин, що Мекдональд знову занедужав; побоюються, що дуже небезпечно. Заходить небезпека для другого ока (ліве око не давно зоперували). Видно, що склероза дасть поступак. Факт, що Мекдональд таки поїде завтра в Женеву, пояснюють як пересадну амбіцію Мекдональда, що хоче там відіграти роль янгола заг. мира.

МАНЕВРИ НІМЕЦЬКОЇ ФЛОТИ.

БЕРЛІН, 19. IV. ПАТ. Німецька військова маринарка відбувала на Балтику весняні маневри. У вправах біля острова Ругі, що відбувалися нічю, брали участь торпедовці та кружляки. В Свінемінде були великі вправи ескадри під проводом віцеадм. Глядіша. У вправах брали участь: „Кенігсберг“ і „Емден“. Маневри тривають до 22. квітня.

ГІТЛЕР ЙЕ МАЄ ДОКАЗІВ.

БЕРЛІН, 19. IV. ПАТ. Три закордонні журнали: Книгерброер, Мавер і Дельмер оголошили інтерв'ю в справі Гітлера. Гітлер сказав їм, що Брінг розказав гітлерівські відділи на домагання Франції. Рівночасно признав Гітлер, що на це не має ніяких доказів.

БОІ В КУРДИСТАНІ.

МОСКВА, 19. IV. ПАТ. Із перського Курдистану повідомляють, що там почалася жива діяльність курдистанських незалежницьких відділів. Провідник руху Джафар Дултан є тепер в Іраку, який не хоче видати його перській владі.

Спортові висліди.

„Русь“ — „Ч. С. К.“ 2:2.

УЖГОРОД. Перші змагання за мистецтво закінчилися некорисним для „Руси“ ремісним вислідом 2:2. Напад „Руси“ забагато цим разом комбінував, через що не використав кілька певних підбрамкових позицій. Колбяр (б. грач львівської „України“) виступив в цих змаганнях на середині помочі.

Ревєра—Пролом 5:1 (2:1).

СТАНІСЛАВІВ. Товариські змагання Б. кл. Пролому з минулорічним мистцем львівської округи закінчилися високою протраною нашої дружини. Пролом по половині рівнорядної гри з сильнішим противником, вичерпався зі сна і дав собі стрілими дальших 3 воріт. Почесні ворота добув Попель. Суддював п. Тумідайський.

СТАНІСЛАВІВ. Станиславівія—Бескид. 6:0.
Львів. Слонд—Степ 2:1 (1:0).

По широкому світі.

Архикнязь Отто Габсбург перебуває у Брукліні, очолюючи свій дім.
В Перу відбулася революція.
В місті Пампазона в Бельгії прийшло між республіканцями і монархістами до кривавої битви, в якій дві особи загинули і 3 тяжко ранені.
На тифіському передмісті вилетів у повітря великий магазин муніцип. Пятьдесят домів біля магазину вишпани пожегою. Згоріло 40 людей, в цьому більше воєнників.
Згоріла столиця Бельгійського Гондурасу Редо. Мин. року навістив це місто землетрус, при чому згинуло було 1000 осіб.
У Берліні вийде небагато друком книжка визначного німецького письменника Емілья Людвіга про Муссоліні. Написана в формі діяльностей автором і Муссоліні.

Наше богослуження в радіо

У велику п'ятницю 29 п. м. відомівають у церкві Успення Пресв. Богородиці при вул. Ресквій від год. 6—7 веч. алучені хори тож і церкві і церкві Преображенської під дивителі проф. Прокопівича-Орленка, всьоми Божиями, які будуть одночасно трансмітовані з польського радіо-станції.
В свято Воскресіння 1. V. почнеться в год. 9.30 рано в церкві Успення Пр. Б. архієпископська служба Божа, що буде трансмітована з Рашина на всі європейські станції.
Одночасно в тим подіаємо до відомо, що в суботу 30. п. м. від год. 12—2 вночі буде трансмітована в Рашина рівнож на всі європейські станції воскресні утрини, що П відправити о. ректор д-р Йосиф Сліпий при співучасті хору псалтирів у церкві св. Духа при вул. Коперника.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушецького, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. 792-2
— Чи Ви бачили вже нові весняні моделі на виставі в одинокому українському магазині луття „КОМЕТА“. Львів Ринок 21? А до того що і нечужою низькі ціни? 70—?
— 1. травня — Великдень! Всі купуємо цього — так як кожного попереднього року — знамениті жування і м'ясо всіх родів — першорядної якості — у нормальних цінах —
— Ляшки у Ф-мі Теодор П'явка, Львів, ул. Суська 16., тел. 59-74. 1670 4—10
— Де купити дешево дійсно добрий годинник, срібні або золоті виробі? У Івана Зельтенрайха, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1728 2—30
— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (86) число „Діла“ заняло городське староство за допис-спростування зі Сокаля. Це вже 12-а з черги конфіскація нашого органу в цьому році.
— Українська Василіанська академія у Філадельфії. З монастиря СС Василіанок на Факс Чейз, у Філадельфії, повідомляють: Управа СС. Василіанок одержала лист від головного секретаря католицького університету у Вашингтоні, о. Льва Л. МакВей. В тім листі пише о. секретар, що університетський афіліційний комітет прийняв до прохання Чину і на своїм черговім засіданні 3. березня ц. р. признав Академію Святого Василя Великого на Факс Чейз філією Католицького Університету в Америці і що згада на Академію Святого Василя Великого поміщеня в урядовім списі інших католицьких академій у Злучених Державах. Це великий здобуток. Вітаємо не лише Сестри і прийняті кандидатики будуть могли користати з науки в гай скул, але також і ті діти українських родичів, котрі мають намір посвятитись на службу своему народові.

— Любка Колесса в радіо. В четвер в годині 17. радіостанція в Штутгарті передаватиме концерт із Дармштату, в яким Любка Колесса відіграє Шопенів „Концерт ф-моль“.
— Союз Українських Журналістів і Письменників за кордоном. Дня 25 січня п. р. відбулися в Празі установчі збори „Союзу Українських Журналістів і Письменників за кордоном“, на яких вибрано раду в такому складі: голова: акад. проф. д-р Степан Смал-Стоцький, заступник голови: проф. Ст. Сіропідко, секретар: д-р Олег Кандиба, скарбник: доп. д-р П. Феденко, члени Управи: доп. В. Королів-Старий і проф. М. Славинський, члени заступники: ген. В. Петрик, М. Мухин, д-р С. Наріжний, ревізійна комісія: Є. Вировий, проф. І. Кабачків, проф. В. Сімолич. Союз Українських Журналістів і Письменників за кордоном є аполітичною професійною організацією. Головним завданням Союзу є: репрезентація української журналістики і літератури перед чужиною, оборона професійних інтересів та допомога акція незабезпеченим письменникам і журналістам та їх родинам. Управа закликає українських робітників пера в цілому світі поза межами України зголо-

шуватися за членів Союзу. Вписове вносить 5 корон чеських, річна вkladка 12 корон чеських. Адреса Союзу: Prof. Smal-Stockyi, (pro S.U.Z.S.), Praha II, Na Poříčí, Hotel Imperial, Tchecoslovakie, Europe.
— Свято писаним для дітей української колонії в Ченстохові влаштовує місцеве Т-во допомоги емігрантам з України в часі Великодня ц. р.
— „На костел на креслах“. Польське Т-во „Бяли Ожед“ в Ля Паз (Парагвай) прийняло тому 3 місяці в члені якого-сь чоловіка, що виїжджався як Ст. Свідер, студент університету в Кракові. Знав дуже добре мови: німецьку, французьку, англійську, еспанську, а польську як родолюбний поляк. Давав цілі реферати, обіляв зорганізувати хор і амаг. гурток, тому т-во вибрало його касіером і віддало йому 1845 дол. Небаром Свідер повідомив т-во, що захорів і лежить у шпитаї. Т-во вислало до Свідра свого голову, бо боялося, що він помре, а гроші пропадуть. Тут голова довідався, що Свідер помер у шпитаї ще пів року тому на запалення слиної кишки. Виявилось, що т-во зпадо жертвою обману. Польські емігранти здогадуються, що той чоловік не називається Свідер, лише має документи помершого Свідра та що він є агентом УВО. Т-во „Бяли Ожед“ одержало з Лісабона лист, у яким „Свідер“ повідомляє, що „1845 дол. йому дуже потрібні для будови польського костела на східних креслах“.
— За побороти зловживання. Варшавський апеляційний суд оголосив присуд у процесі проти лозьких промисловців, обвинувачених в побороти зловживаннях. Суд потвердив присуд першої інстанції, на основі якого обвинувачені дістали від одного до 2 років в'язниці.
— Для цукроварників гроші є. Банк Краєвого Господарства признав союзів цукроварень позичку в сумі 2 мільйонів 500 тисяч зол. З позички мають користати плантатори цукрових буряків у цьогорічній кампанії.
— Фабрикант масових розводів. Окружний суд у Варшаві розглядав справу Олександра Пилипенка, гр. кат. пароха в Чехові пов. Горохів на Волині, якому закинули масове фабрикування розводів. За посередництвом третіх осіб він оголосив був, що легко та дешево переводити розводи і мав багато клієнтів. Інтересовані склали заяву, що переходять на гр. кат. обряд і тоді обвинувачений доставляв їм акти уневажнення подружжя духовним судом в Ужгороді (Чехословаччина). Описав давав новий шлюб і за те казав платити собі по кілька тисяч зол. Згодом показалося, що рішення духовного суду в Ужгороді були сфальшовані. Неважко були теж вичиняні, які давав Пилипенко своїм клієнтам. Після переведення розводів Пилипенка засудили на три роки в'язниці. Слід зазначити, що Пилипенко був спершу православним священником і перейшов на унію т. зв. польського типу.
— Вбивство на вулиці. У Станіславові на вул. Рейтана невідомі люди вбили жомані Йос. Лопушняка. Вбивники втекли. Здогадуються, що це була пімста за це, що Лопушняк зрадив якусь тайну світа злощинців.
— Темнота. В с. Бори біля містечка Радошні в корінній Польщі лікар казав родині вагітну жінку перевести до шпиталя, бо треба було кінче перевести операцію. Своєю ж знайомі поблизу тяжко лікаря. Лише завдяки інтервенції віттового брата вдалося врятувати лікаря перед смертю.
— Святотатство. До церкви в Попільниках пов. Снятин дісталися злодії. Спрофанували образи у вітарях і літургійні предмети, порозкидали св. Тайни по підлозі і потоптали ногами. Вкінці вкрали різні літургійні предмети, не порушивши скарбони з грішми.
— Кровава сутинка безробітних із поліцією. У Гродзку (10 км. від Варшави) ок. 500 безробітних хотіло виділати двері до магістрату. Прийшло до сутинки з поліцією. Поліція стріляла й ранила в живіт одного робітника. 30 безробітних арештували.
— Пімста за знепату. В Сантьяго (Чіле) трьома вистрілами з револьверу вбив український емігрант Ігор Сидоренко Станіслава Зембала, голову т-ва ім. Косцюшка. Зробив це тому, бо Зембала, як був сержантом польського війська в Підмолоческах, підчас роззброювання військ от. Петлюри, Сидоренка (тоді сотника артилерії) побив по лиці. Тепер Сидоренко натуралізований і є в чілійській військовій рідмаїстром. Перед військовим судом умотишував Сидоренко свій ачинок, що Зембала сплизна його старшинську честь, тим більше, що армія Петлюри була запризначена з Польщею. Тоді Сидоренко був роззброєний і не міг боронити своєї військової честі. Суд ухвалив Сидоренка від вини та кари. Його перенесли лише дисциплінарно до іншого міста.
— По циганськи. У румунському сенаті сенатор Йован зажадав кращої контролю доходів з авіації, бо більша частина цих доходів дотепер пропадала. Міністро військових справ Стефанеску-

Хочете успішної реклами?

Оголошуйте себе

в святочному великодному числі „Діла“,

яке вийде в значно збільшенім обемі і великим напладі.

Оголошення приймає Адміністрація.

Амаз признав, що доходи із цього джерела не принесли користі, бо dokonano великі злодійства і шахрайства.

— Беті Аман живе. Вістка про смерть фільмової артистки Беті Аман, яку ми подали за німецькою пресою, показалася неправдивою.

— Жертви Крюгера. Швейцарські банки й приватні капіталісти, що мали папери Крюгера, потерпіли втрати на суму 200 мільйонів фр.

— Анна Мей Вон — почесним доктором. Сенат університету міста Пейлі (давніше Пекін), іменував почесним доктором відому фільмову артистку Анну Мей Вон за заслуги, які вона поклала для китайської культури своєю мистецькою грою. Так Анна Мей Вон є першою академічною серед визначних фільмових зірок.

— Виказ коляди на „Рідну Школу“ повітани і громадами помістила Головна Управа „Рідної Школи“ в ч. 7—8 журналу „Рідна Школа“ з 15 квітня 1932. Адміністрація „Рідної Школи“ розіслала це число по громадам. Язачо хто із Вл. Жертводавців не одержав би, нехай рекламує ч. 7 і 8 „Рідної Школи“. Рекламний відділ від почткової оплати. Треба тільки на листівці або на отворенім (незапіділенім) листі написати верх адреси: рекламний! — Адміністрація журналу „Рідна Школа“ у Львові, Ринок 10.

— Чи і чому побільшувати. Для світливців і прихильників „УФОТО“ аголосить п. Олександр Мох цікавий реферат на тему „Чи і чому побільшувати“. Реферат відбудеться в доміні Товариства, при вул. Ходоровських 15 в п'ятницю, 22 квітня в год. 6/вечером.

— Курс аматорської фотографії. В початках травня ц. р. відбудеться заходом „УФОТО“ курс для початкувчих фотоаматорів. Зголошуватися в доміні Товариства кожного понеділка, четверга і суботи в голинах між 17—20.

— З Українського Лікарського Товариства. Дня 22 ч. м. в год. 19. відбудеться в доміні товариства вул. Косцюшка 5/1 реферат д-ра Т. Е. Бурачинського: „Новий проект лікарської деонтології“

З концертової сали.

Шевченківський концерт у Стрию.

Концерт відбувся 2. IV. ц. р. Не зважаючи на те, що більшість поважних музиків ставляться негативно до типу т. зв. Шевченківських концертів, їх тепер — повні. Колись були Шевченківські концерти переважно наших здобутоків між іншим і на музичному полі. Сьогодні, думаю, треба лишити Шевченківське свято дійсно Шевченківським і зробити його найкраще Академією, складеною із творів Шевченка чи із творів про нього. А музику — головним інструментальною, яка дуже часто не має нічого спільного з Шевченком — лишити для концертів. Тоді рецензент буде знати, як йому оцінювати одне і друге.

А так... возмим хочби Шевченківський концерт у Стрию. Дійсно концертовою була тільки скрипка гра п. Павлика і акомпанімент п-ї Байлової С. (обое професори стрийської філії Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові). Виконання Баринського „Chanson Triste“ і Люкевича „Чабарашки“ було точно, репрізне і добре в темі (Люкевич). Увипушення імітаційних деталей у творі Баринського не все виходило — з причини крайньої неакустичної сцени, якій і майже концертовий „Bösendorfer“ не поможє. (Сама сая, коли спустити куртку і дати прибудівку, дуже акустична).

До інших точок концерту (крім обов'язкової промови і декламації, які є поза моєю компетенцією) можу поставитись тільки як до свого рода справоздання з того, як виглядає нині цей колись так відомий з музичальності, Стрий. А головним, як виглядає збірне музичування стрийської громади. Мішаний і мужеський хор виконав низку творів. Всі твори гарні, хоча стилем і часом дуже розбіжні: Вербницького „Заповіт“, Лисенка хор з „Утопленої“ (міш. хор з форт.), Кошиця „Бондарівна“, Леонтовича „Ой пряду“ (міш. хори а capella) і Люкевича „Косар“ (муж. хор з оркестром). Правда, тяжко тут говорити навіть про поправки виконання цих

творів, але все таки видно було у співаючих охоту до діла і змагання репродукувати кращі зразки нашої муз. літератури. Хоча в цьому міг і побачити далекий відблеск колишньої слави „Стрийського Бояна“, коли ним проводив Остап Нижанковський. Ще більше побачив я це у факті, що Стрий забирається серйозно до інструментального музикування. У зв'язку симфонічної оркестри, яка грає цього вечора, крім супроводу до „Косаря“ ще й симфонію Вербінського, побачив я поруч з адвокатом робітника, поруч з професором філії Муз. Інституту ремісника і т. д. Всі вони щиро віддалились своєму завданню і спільній цілі.

Велику заслугу в цьому ділі має проф. Форостина, який проводив цього вечора хорами й оркестром. Він, хоча по своїй природі не диригент, як то кажуть, — „з уродження“, поставив себе всоціло для організації хору й оркестри і тим підготував ґрунт для фахової праці і фахового диригента і в оркестрі і в Боянівському хорі. Тоді може не одна людина, яка не є так глибоко пересякнута ідеєю самопожертвування себе для нашої музики, як проф. Форостина (і ті, що з ним вже тепер працюють), — тоді може й вона віддасть себе на службу рідному музичному мистецтву і тим причиниться до піднесення музичного рівня Стрия до тої висоти, на якій він колись стояв і до якої його обов'язує його світла традиція!

Р. Отсен.

Відозви й комунікати.

Студ. Репрезентація в справі „Студ. Шляху“.

III. Краєвий Студентський Конгрес, який відбувся в днях 20—22 березня 1932 р. у Львові, прийняв між іншими, таку постанову:

Доцільно належно вагу української національної преси, зокрема велике значіння своєї власної — студентської, III. Краєвий Студентський Конгрес акцентує постанову попередньої студентської конференції у Львові, що видавання постійного студентського органу є необхідне та стверджує, що журнал „Студентський Шлях“

впродовж першого повного року свого існування вповні виправдав покладені на нього надії.

Бажаючи зв'язати живими нитками загаль українського студентства зі своїм журналом та конче підтримати його морально й матеріально, постановляє:

1) Всі студентські організації подбають, щоб у кожному університетському осередку негайно створити редакційний комітет, а кожна повітова секція покличе окремого пресового референта для збирання і надсилання до Редакції „Студентського Шляху“ статей, дописів, матеріалів, побажань, критичних заміток тощо.

2) В кожному університетському осередку за старанням студентських організацій створиться негайно справний комітет кольпортерів, а кожна повітова секція покличе одного свого члена для постійного пропагування, розповсюдження й розпродажі чисел „Студентського Шляху“ — з обов'язком якнайшвидше розчислюватися з кольпортажі.

3) Проголошує в часі від 1. IV. до 30. VI. п. р. ударну кампанію для створення відповідної бази і визнає всі студентські організації і загаль товаришів (-шок) складати свої одноразові добровільні жертви на пресфонд „Студентського Шляху“.

Студентська Репрезентація подає отрим цю постанову Конгресу студентським організаціям і загально українського студентства до відома і доручає приступити негайно до її виконання.

В справах, зв'язаних з реалізацією цієї постанови, звертатися до Редакції й Адміністрації „Студентського Шляху“ у Львові, вул. Сувійського 21. (Акад. Дім).

Студентська Репрезентація поручає пильно слідкувати та точно виконувати всі її доручення, які оголошуватиметься в „Студентському Шляху“ чи пак у національній пресі.

У Львові, 16. квітня 1932. р.

Студ. Репрезентація.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

СПОРТ.

Біг навпростець Сокола IV.

В неділю 17. п. м. відбувся біг навпростець Сокола IV. Стартувало 9 змагунів. 2500-метрова траса лежала по двірці при вул. Крупярській в гору через поле ОО. Студентів — на велике поле Кайзервальду в напрямі Високого Замку, потім вул. Піскової та Павлина. Ріжованітну тяжку трасу переходять змагуни в добром темпі та прибігають до мети: 1) Добрянський 9 мін. 40 сек. 2) Домбровський (Плай) 9 мін. 45 сек. 3) Дернач 9 мін. 55 с. 4) Кубасович 9 мін. 60 сек.

Біг навпростець за мистецтво львівської округи.

Сокіл IV. в порозумінні з Українським Спорт. Союзом організує в неділю 24. п. м. біг мушкетерів за мистецтво львівської округи. Зголошення дружин приймає Сокіл IV. в доміці при вул. Крупярській ч. 15. від год. 7—9.30 вечором.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, орган пасічницької секції Т-ва „Сільський Господар“ і пасічницької кооперативи „Рій“ у Львові. Ч. 4. Львів, квітень 1932.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник, орган Краєвого Молочарського Союзу „Маслосоюз“. Рік VII. Ч. 4. Львів, 1. квітня 1932.

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене луговим і сільським справам, просвіті і науці. Ч. 3. Рік VII. Львів, березень 1932.

Листування Редакції.

Ю. Б. Дора. Псевдоніму виявити не можемо без згоди автора.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 19 IV. 1932. за масло експортне та десертне пріма 3.00 зол., за літру молока 23—24 сот. літру сметани 1.20 зол., копу яєць 3.30

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Сереза 20. IV. год. 7.30 веч. „Чорне Гето“.

Театр Ріжнородностей.

Сереза 20. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“ (закуплене).

Театр Новин.

Сереза, 20. IV. год. 8. веч. „Леді Шік“ — оперетка В. Колла.

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх ексцеленція кохання“.

КАСІНО: „Ці к. резервіст“.

КОПЕРНИК: „Маленька Джанетка“ (Дж. Гейнор).

ЛЕВ: „Король Швейкія“ (чеська звукова комедія з Гуг. Гасом).

МАРУСЕНЬКА: „Маленька Джанетка“ (Дж. Гейнор).

МІРАЖ: „Два хлопчики“.

ОАЗА: „Гарольд держис“ (Г. Льюїс).

ПАН: „Розвезена“, „Лявель і Гарі“.

ПАЛЯС: „Гори в полум'ї“.

ПАСАЖ: нечиний.

ПРОМІНЬ: „Опір в опері“.

СОНЦЕ: „Мати невідання й любовиня“.

СТИЛЕВЕ: „Нібелюнг“, „Німста Кримґільд“.

УТІКА: „Чорний Перо“ (Гарі Піль) і комедія.

ХИМЕРА: „Базь в опері“ (Ів Петрович).

Програма радіо.

Четвер, 21. квітня 1932.

Кеніґсберг (217.3) 20.00 „Домик трьох дівчат“ оп. Шуберта, Моравська Острва (263.8) 19.30 „Богема“ оп. Пучіні, Братислава (278.8) 19.30 „Чортів мур“, оп. Сметани, Бреславль (325) 21.00 „Гомоспокус“ авд. Міяно (331.4) 21.00 Опера. Брно (341.7) 19.30 „Якобін“ оп. Двожака, Штутгарт (360.6) 17.00 концерт із Дармштаду (Любка Колеса). 20.00 „Скарпінс Штрійке“ авд. Берліна (419) 19.15 Вечір вальса, 21.10 „Камерален 1812“ ав. Рим (441.2) 20.45 Великий концерт з нагоди п'яти свята, Буларешт (550.5) 12.05, 22.30 Циг. музика, 17.30 Хор, Люблін (574.7) 21.30 Спів, 22.00 Нар. музика. Ленинград (1000) 14.00, 14.30, 16.00 Концерт, 19.00 Німецькі пісні, 20.00 Оркестра. Москва (1481) 10.00, 14.30, 17.30, 18.30 Концерт, 12.00, 16.00 Літ. трансм. Давентрі (1554.4) 20.00 „Ослик“ ком. Вока.

Львівське радіо.

Четвер, 21. квітня 1932.

11.45 Перегляд преси. 11.58 Астрон. час. 12.10 Метеор. комунікат. 12.15 „Фінансова поміч для хліборобства“ відч. 12.35 Шк. концерт із фільм. 14.55, 16.15, 17.00 Грамоофи. 16.05 Господарський ком. біржа. 15.25 Для матуристів (історія). 15.45 Комунікат для плавби та рибалок. 15.50 Прогр. для старших дітей. 16.20 Фр. лекція. 16.40 Малярські пісні. 17.10 „Проблема вел. міста“. 17.35 Концерт. 18.50 Вечерянка. 19.15 Хліб. скринька. 19.35 Прес. рад. денник. 19.50 „Подзв'яз“ феєл. 20.10 Трансм. із Копенгаги: Данська музика. 22.15 Ревія з театру „Камелеон“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Загальні Збори Союзу Українських Наглядень і Книгарень відбудуться дня 5. травня 1932 р. в 10 годині дня, а на випадок браку кворума в 11. годині в помешканні Випозичальні „Земорада“ при вул. Косцюшка 5.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИКИ направляє найбажальніше — Домбровський - Розваржевський, Академічна 2. 1616 3—7

КОПЕРТИ ковдрові 7.90; пошевки 3.50; яскри 1.40; простираля 4.50; Робітня кофлер, постелей Ванк, площа Марія-ська 5, 1. поверх. 1539 10—14

ДЯК, іспитований, безжениий, організатор хору і дутої оркестри, прийме відповідну посаду. Ласкаві зголошення слати найдалі до 1. травня ц.р. на руки п. М. Магдай, у Тернополі, вул. Міцкевича 51.

2 ПОКОІ і кухня до заміни за 1 покій і кухню. Інформації у господаря від год. 14—16. вул. Лиса ч. 17. 1737 1—1

КОНЦІПІЕНТ з 4-літньою адвок. і судовою практикою шукає місця в адвоката. Винагорода після умови. Адреса: Д-р Тит Залудський, Коршів к. Коломиї. 1-2

ОПРАВА образів, склярецькі роботи кон-курційно. Пекарська 1, тел. 24-81. 1-3

МУЗИЧНІ НОВИНИ. „Тиха сльоза“, „Верховино“ на цитру, „За Україну“ мішаний хор Безкоровайного. Книгарня Шевченка. 1739 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ кооперативні

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО жін. пром. кооп. у Львові відбудуться дня 23. квітня 1932 року (субота) в год. 5. попол. в льокалі „Труду“ — Ринок ч. 39/II. п. з таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
3. Звіт Управи і Надзірної Ради з діяльності за 1931 рік.
4. Звіт Контрольної Комісії.
5. Затвердження річного звіту і білянсу за рік 1931.
6. Розділ чистого зиску.
7. Вибір лавох членів Нада. Ради.
8. Звіт із переведеної ревізії РСУК.
9. Внески й запити.

На випадок відсутності потрібного комплекту членів в год. 5. відбудуться Збори в год. 6. з тим самим порядком нарад без огляду на число присутних членів.

Річні замкнення і білянс Кооперативні виліжені в льокалі кооперативні для перегляду членів.

Надзірна Рада.

Ширіть наш часопис!

ФАБРИЧНИЙ СКЛАД КАПЕЛЮХІВ і ШАПОК

Антін Кафка

Львів, ул. Галицька 4

побіч катедрального костела

повідомляє,

що надійшли вже капелюхи

в модних фасонах і колірних

на сезон весняний та літній

Ціни значно знижені.

Присилайте передплату!

„МІКА“ — одинока українська фабрика муштарди. Львів, вул. ГОРОДЕЦЬКА 121, 1707. Тел. 95-50. 4—10

ДІТИ!

МИ ВЖЕ ДІСТАЛИ ПРЕГАРНЕ

ВЕСНЯНЕ ВЗУТТЯ

Ціни дуже низькі.

АЛЬ-СА-ДО — одинокий спеціальний Магазин взуття для дітей і Молоді Львів, Сикстуська ч. 19.

Київський фриз'єр

повідомляє опини Вп. Клієнтам, що переїс своє заведення для Панів і Панів на вулицю Валуву ч. 19. Для П. Т. Студентів 50 прп. знижки. Поручається ласкавий увазі П. Т. Публіки. З поваж. І. Демчук.

Найдешевші книжки!

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. II. і III. часть

Ціна 8— золотих — без пересилки.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ З ЕМЛІ

Ціна 1.50 зол., з почт. перес. 2.10 зол.

МІКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДІМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з поштовою перес. 70 сот.
АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французької. мови М. Руд-ниського. — Ціна 3— зол., з почт. пересилкою 4— зол.